

MAC-filtering on a routing device. IP spoofing protection, in turn, can be implemented by segmenting the IP pool of the DMZ into smaller sub-pools and filtering all incoming connections.

Due to the large number of possible attack variations there is no universal solution to be found. Every particular case requires individual security configurations to be implemented. Traditional methods of addressing vulnerabilities are: implementing vulnerability management procedures, installing patches and using an intrusion prevention system.

Usage of a protected DMZ significantly increases the security level of a corporate network, but on the other hand requires more functional hardware and more time-consuming installation and maintenance process.

Conclusion. Options of organizing access to the corporate network, mentioned above, increase the security of transmission and storage of corporate information. A choice of each individual method is determined by the value of information, being protected, technical resources, which the company possesses and the qualification of specialists, which are responsible for system implementation and maintenance.

References

1. Eric Maiwald. Network Security, - McGraw-Hill Education; 3 edition. - 2012. - p.336
2. Kurose, James F. Computer networking: a top-down approach / James F. Kurose, Keith W. Ross. - 6th ed., - 2016. - p. 862
3. Бирюков А.А. Информационная безопасность: защита и нападение, - ДМК Пресс, 2016. – 536 с.
4. Mark Ciampa. CompTIA Security+ Guide to Network Security Fundamentals - Cengage Learning, 6 edition. – 2017. - p.720
5. Michael T. Simpson. Hands-On Ethical Hacking and Network Defense. - Cengage Learning, 3 edition. – 2016. – p.512
6. Michael Sikorski. Practical Malware Analysis: The Hands-On Guide to Dissecting Malicious Software – 2012 – p.800
7. Erdal Ozkaya. Cybersecurity – Attack and Defense Strategies: Infrastructure security with Red Team and Blue Team tactics / E. Ozkaya, Y. Diogenes - Packt Publishing. – 2018. – p. 384
8. Олифер, В. Г. Безопасность компьютерных сетей / В. Г. Олифер, Н. А. Олифер. - М.: Горячая линия-Телеком, 2016. – 643 с.
9. Польман Н., Кразерс, Т. Архитектура брэндмауэров сетей предприятия: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. – 432 с.
10. Грайворонський М. В., Новіков О. М. Безпека інформаційно-комунікаційних систем. – К.: Видавнича група BVH, 2009. – 608 с.
11. Крэйг Хант. TCP/IP. Сетевое администрирование, 3-е издание. - Пер. с англ. - СПб: Сим-вол-Плюс, 2007. - 816 с.
12. Тимошенко А. О. Методи аналізу та проектування систем захисту інформації: Курс лекцій. – К.: Політехніка, 2007. – 174 с.
13. Шеховцов В. А. Операційні системи – К.: Видавнича група BVH, 2005. – 576 с.
14. Паркер Т., Снян К. TCP/IP. Для профессионалов. 3-е изд. СПб.: Питер, 2004. - 859 с.
15. Фейт С. TCP/IP: Архитектура, протоколы, реализация: пер. с англ. – 2-е изд. – М.: Лори, 2000. – 424 с.

The editorial board received a manuscript on 19.04.2018

УДК 332.32

В.Д. СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф., А.Ю. ПАЛАМАР, канд. техн. наук, доц.,
В.В. ХАРЕВСЬКА, магістрант
Криворізький національний університет

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК НА ЯКІ РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ ПРАВО ЗЕМЕЛЬНОГО СЕРВІТУТУ

Мета. Мета статті полягає в обґрунтуванні та аналізі теоретичних і практичних рекомендацій при обстеженні, вишукуванні, топографо-геодезичних, картографічних, проектних та проектно-вишукувальних роботах, що виконуються з метою складання документації із землеустрою. У зв'язку із залученням у цивільний оборот земельних ділянок досить складним правовим явищем виступає система земельних сервітутів.

Сервітут є одним з видів прав на чужі речі, який може бути визначений як право обмеженого користування ними (майном), встановлене в інтересах певної особи. Сервітут належить до прав, що підпорядковують річ уповноваженій за ним особі (сервітуарію) у певному напрямі і з певною метою. Сервітут дозволяє сервітуарію користуватися природними

властивостями речі, щодо якої він встановлений. Встановлення сервітугу обмежує реалізацію права власності на конкретну земельну ділянку. Підставою для цього є домовленість між власниками сусідніх земельних ділянок.

Методи дослідження. Вирішення поставлених цілей в даній статті здійснено за допомогою статистичного, описового та графічного методів.

Наукова новизна. Науково-теоретичний аналіз конструкції сервітугів, способів їх набуття, практики застосування відповідного законодавства свідчить про актуальність даного інституту речового права, особливо в умовах розвитку земельної реформи, реформи житлово-комунального господарства та будівництва, розвитку законодавчої бази про речові права на нерухоме майно. У даній статті висвітлено теоретичні та законодавчі засади земельного сервітугу, розкриті його поняття та особливості, правову сутність розглянуто сервітуг як виду речових прав на чуже майно, що визначає практичну цінність даного дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що дана робота може використовуватися в організаціях, що мають безпосереднє відношення до земельних ресурсів.

Результати. Викладенні основи нормативно-правового та методичного регулювання земельних відносин та здійснено комплекс робіт із землеустрою щодо встановлення частин меж земельних ділянок, на які поширюється право земельного сервітугу.

Ключові слова: сервітуг, обмеження, земельна ділянка, земельний кодекс України, земельна реформа, раціональне використання землі, сусідство, земельний сервітуг.

doi: 10.31721/2306-5435-2018-1-104-50-55

Проблема та її зв'язок з науковими та практичними завданнями. У зв'язку з проведенням земельної реформи в Україні, у тому числі приватизації земель, назріла необхідність забезпечення ефективного використання земельного фонду. Паювання земель із наступною передачею їх у приватну власність, приватизація, можливість викупу землі кожним бажаним господарювати на ній, інтенсифікація використання земель у населених пунктах та загальна просторова обмеженість земельного ресурсу створюють ситуацію, за якої земельний фонд подрібнюється на невеликі земельні ділянки, котрі об'єктивно не завжди межують з водними об'єктами, комунікаціями, шляхами сполучення та іншими благами і вигодами, необхідними власникам та користувачам цих ділянок для використання господарського потенціалу останніх повною мірою. Окрім цього, інтереси землевласників та землекористувачів часто є протилежними за змістом, що також потребує врегулювання. Забезпечення землевласників та землекористувачів кожної земельної ділянки можливістю доступу до вищевказаних благ і вигоди можливе, зокрема, завдяки встановленню земельних сервітугів.

У чинному земельному законодавстві бракує шляхів ефективного врегулювання більшості з перерахованих суперечностей, пропонується фрагментарне правове врегулювання порушених питань [12].

Юридична природа земельного сервітугу ще й досі залишається поза увагою науковців, про що свідчить факт неузгодженої регламентації земельних сервітутних відносин нормами різних галузей права.

Виникнення і розвиток інституту сервітугів знаходиться в прямій залежності з розвитком інституту приватної власності. Як правило, відокремлене майно не має всіх тих властивостей і якостей, які необхідні для нормального його використання: наприклад, на певній земельній ділянці немає води або ця ділянка не має прямого виходу до загальної дороги і т.п. Для того, щоб користування даною земельною ділянкою було можливо і доцільно, виникає потреба в користуванні (у відповідному відношенні) чужим майном (сусідньою земельною ділянкою).

Міцність задоволення потреби у вигляді такої правової форми полягала в речовому характері сервітутного права: предметом сервітутного права є саме майно, а не дія певної особи, що зобов'язалася допускати користування його власністю з боку інших осіб. Тому суб'єкт сервітутного права зберігав своє право користування чужим майном незалежно від того, чи залишається його власником той, хто встановив на свою власність сервітуг на користь іншої особи, або ж відбулася зміна власника. Сервітуг був обтяженням самої речі і разом з нею переходив до нового власника [1].

Складність формування земельних відносин у сільському господарстві, передачі прав на володіння, користування й розпорядження угіддями зумовлює потребу у формуванні земельно-інформаційної системи. Більшість проблем, пов'язаних з раціональним використанням земель всіх категорій і вдосконаленням їх розподілу, адаптацією сільськогосподарського і несільськогосподарського виробництва до сучасних земельних відносин і ринкових умов, визначенням земель, які можуть бути включені в спеціальні земельні фонди, а також надані громадянам та

юридичним особам для ведення особистого підсобного господарства, садівництва, городництва, тваринництва, індивідуального житлового і дачного будівництва, розвитку агропромислового комплексу, лісового господарства, міських і сільських поселень, промисловості, транспорту та інших галузей, найбільш повно і обґрунтовано можуть бути вирішені на рівні муніципальних закладів, яким є адміністративний район.

Створення ефективного ринку сільськогосподарських земель в Україні залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежить динаміка соціально-економічного розвитку АПК, земельних відносин, та національної економіки в цілому.

Аналіз досліджень і публікацій. У сучасній українській цивілістиці вже зроблено низку кроків у дослідженні сервітутів не лише з теоретичної точки зору, а і в напрямі розроблення механізму їх практичної реалізації. Проблемам сучасного землеустрою присвячено роботи таких науковців як І.С. Будзілович, С.П. Войтенко, С.М. Волков, Д.С. Добряк, Й.М. Дорош, П.Г. Казьмір, В.М. Кривов, Т.В. Лісова, А.М. Мірошніченко, Л.Я. Новаковський, С.О. Осипчук, М.М. Романський, Р.В. Тихенко, А.Г. Тихонов, А.М. Третяк, З.П. Флекей, М.І. Шквир, А.Д. Юрченко та деяких інших. Основна увага в цих роботах приділяється теорії речових прав, поняттю суб'єктивного речового права, співвідношенню речових і зобов'язальних правовідносин, проблемам захисту речових прав.

Але навіть серед науковців та практиків донині зберігаються значні відмінності у баченні складу та змісту окремих видів землевпорядної документації, порядку їх розроблення, погодження та затвердження, методичних засад проектування тощо.

Постановка задачі. Відповідно до ст. 99 ЗК України [2], власники або землекористувачі земельних ділянок можуть вимагати встановлення таких земельних сервітутів: право проходу та проїзду на велосипеді; право проїзду на транспортному засобі по наявному шляху; право на розміщення тимчасових споруд; право прокладати на свою земельну ділянку водопровід із чужої природної водойми або через чужу земельну ділянку; право відводу води зі своєї земельної ділянки на сусідню або через сусідню земельну ділянку; право забору води з природної водойми, розташованої на сусідній земельній ділянці, та право проходу до природної водойми; право поїти свою худобу із природної водойми, розташованої на сусідній земельній ділянці, та право прогону худоби до природної водойми.

Сервітут може бути встановлений законом. Згідно з ч. 1 ст. 405 Цивільного кодексу України [3], члени сім'ї власника житла, які проживають разом з ним, мають право на користування цим житлом відповідно до закону. Дане право є особистим сервітутом. Для встановлення даного сервітуту не потрібно укладення договору, рішення суду чи заповіт [3]. Земельний сервітут може бути правом проходу або проїзду через ділянку, правом прокладання та експлуатації ліній електропередачі, водопроводу, забору води з водойми, розташованої на сусідній ділянці, прогону худоби тощо.

Розглядаючи інститут сервітуту, визначають такі його ознаки:

- речово-правовий характер даного інституту;
- сервітут представляє право обмеженого користування річчю, що дозволяє виділити його серед інших видів речових прав, пов'язаних із користуванням;
- наявність обтяженого сервітутом індивідуально визначеного нерухомого майна;
- сервітут встановлюється у випадку, якщо особа іншим чином не може реалізувати своє право;
- сервітут повинен бути встановлений найменш обтяжливим способом щодо власника нерухомості;
- безспірною ознакою сервітуту є можливість його абсолютного захисту, яким користується уповноважений суб'єкт, від посягань третіх осіб, в тому числі і власника;
- сервітутам властивий принцип «слідування»;
- сервітут зберігають чинність у випадку переходу права власності на обтяжену річ до інших осіб;
- сервітут не підлягають відчуженню.

Цивільний кодекс України поділяє сервітут на земельні та особисті. Відповідно до ст. 401 Цивільного кодексу України, право користування чужим майном (сервітут) може бути встановлене щодо земельної ділянки, інших природних ресурсів (земельний сервітут) або іншого нерухомого майна для задоволення потреб інших осіб, які не можуть бути задоволені іншим чином [5].

Варто зазначити, що Україна у цьому питанні займає проміжну позицію. Закріпивши положення про права на чужі речі і зокрема сервітути в самостійній главі Цивільного кодексу України, вітчизняний законодавець все ж вдавнявся до описового, загального підходу в частині визначення правового режиму окремих видів сервітутів [4]. Більше того, доводиться констатувати, що вітчизняна модель сервітуту своїм предметом має лише нерухомість. Це випливає з буквального тлумачення ст.401 Цивільного кодексу України, в ч. 1 і 2 якої фігурує лише «земельна ділянка», «інші природні ресурси» та «нерухоме майно» як об'єкти сервітутних прав [3].

Земельні сервітути на земельних ділянках державної та комунальної власності, які не надані у власність чи користування, встановлюються за договором з органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених Земельним кодексом України, як, наприклад, у випадках, передбачених частинами 6, 8, 10, 11 статті 16 «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів». Сервітут може бути встановлений договором, законом, заповітом або рішенням суду. В свою чергу, суборенда встановлюється лише на підставі договору. Укладенню договору суборенди чи сервітуту передують виготовлення документації із землеустрою. Відповідно до ст.55-1 Закону України «Про землеустрій» [6] для встановлення права суборенди чи сервітуту на частину земельної ділянки, виготовляється технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту [5, 6].

Земельні ділянки в силу природних обставин не можуть бути рівноцінними, вони можуть відрізнятися між собою розмірами, місцем знаходження, наявністю чи відсутністю водоймищ, якістю ґрунтів тощо. Для усунення таких складнощів у використанні земельних ділянок і може бути застосоване право земельного сервітуту.

Суб'єктами сервітутних відносин завжди виступають дві сторони: власник земельної ділянки та суб'єкт сервітуту права на неї. Земельний сервітут здійснюється способом, найменш обтяжливим для власника земельної ділянки, щодо якої він встановлений. Якщо між власниками сусідніх земельних ділянок досягнуто згоди щодо встановлення земельного сервітуту – ця домовленість має бути легалізована шляхом укладання договору, в якому зазначається предмет сервітуту, його цільове призначення та розмір оплати за користування або вказівка про безоплатність сервітуту.

Якщо сторони не можуть досягти згоди щодо встановлення сервітуту для обслуговування земельної ділянки, спір розглядається у судовому порядку і позивач повинен довести, що нормальне господарське використання його земельної ділянки неможливе без надання сервітуту на чужу земельну ділянку, а іншим способом задовольнити свої господарські потреби неможливо.

Встановити межі частини земельної ділянки, на яку поширюється право земельного сервітуту в селі Новасилівка Софіївського району Дніпропетровської області, що розташоване на берегах пересихаючого струмка, викопіювання з публічної кадастрової карти якого представлено на рис. 1. Траса підвідного водопроводу с. Жовтневе – с. Новоолексіївка Софіївського району Дніпропетровської області розташована вздовж автодороги.

Загальна площа земельної ділянки державного промислового підприємства становить 1,3399 га., в т.ч. землі на які встановлюється земельний сервітут. Технічною документацією поширюється право сервітуту на площу 0,2329 га в межах земельної ділянки Державного промислового підприємства «Кривбаспромводопостачання». Тобто площа сервітуту становить 0,2329 га.

Складання документації виконувалось відповідно до вимог чинного законодавства, а саме :

Земельного кодексу України [2];

Закону України «Про землеустрій» [6];

Закону України «Про Державний земельний кадастр» [8];

Постанови КМУ від 17.10.2012 р. №1051 «Порядок ведення Державного земельного кадастру» [9];

Наказу Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 року №376 «Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками» [10];

Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000 , 1:2000 , 1:1000 , 1:500 [11].

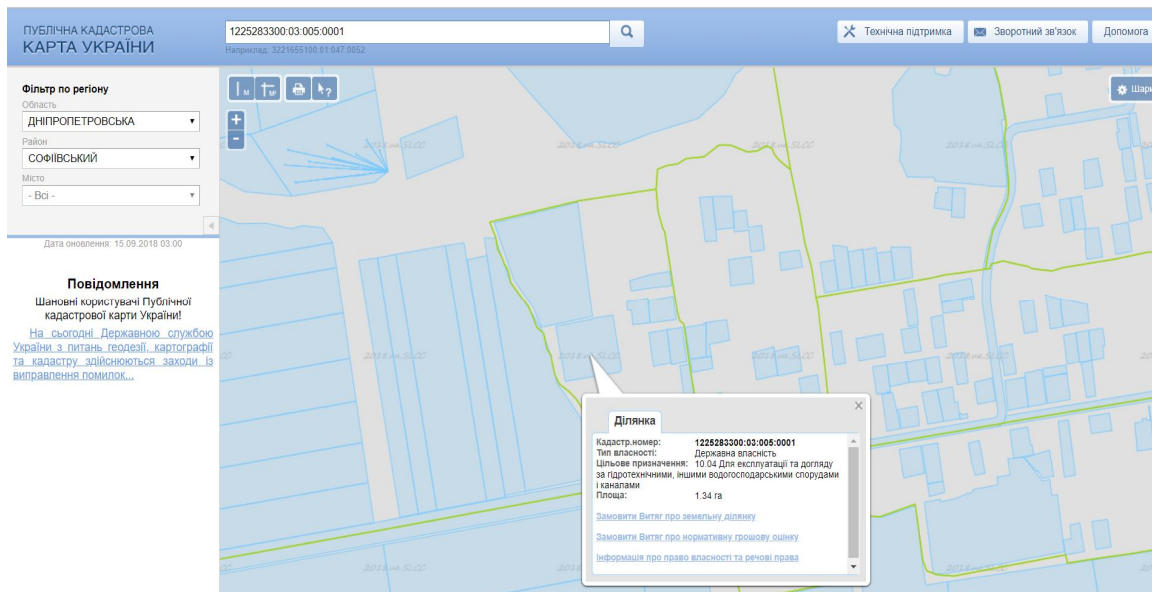

Рис. 1. Розташування земельної ділянки на яку поширюється право сервітуту

Роботи по складанню технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельних сервітутів включають:

польові геодезичні роботи;

складання кадастрового плану земельного сервітуту;

складання збірного кадастрового плану земельного сервітуту;

складання технічної документації із землеустрою Кадастровий номер земельної ділянки: 1225283300:03:005:0001.

Топографо-геодезичні роботи виконувалися за допомогою двочастотного GPS-приймача «Trimble» R4. Найближча базова станція – RTCM0000, яка розташована у м. Кривому Розі. Знімання проводились в режимі RTK, точність вимірів: в плані – 8 мм + 0.5 мм/км, по висоті – 15 мм +0.5 мм/км СКП. Координати кутів повороту меж земельної ділянки обчислені в державній системі координат 1963 року.

Висновки та напрямок подальших досліджень. Дослідження теоретичних аспектів сервітутів свідчить про специфічний правовий статус, місце і роль цього інституту в системі регулювання речових прав на нерухоме майно і правочинів із ним. Розглянуті міркування щодо правової природи сервітутів, наявні в доктрині, основні напрями законодавчого регулювання сервітутів дозволяють зробити висновок щодо правової природи сервітуту, перш за все, як речового правового, а не обмежувального інституту цивільного права [12-15]. Після опрацювання даних, отриманих в результаті проведених топографо-геодезичних робіт, робіт із землеустрою, складений кадастровий план земельної ділянки в масштабі 1:1000.

Згідно зі ст.34 Закону України «Про Державний земельний кадастр» [8] на кадастровому плані земельної ділянки відображено:

площу земельної ділянки;

зовнішні межі земельної ділянки (із зазначенням суміжних земельних ділянок, їх власників, користувачів суміжних земельних ділянок державної чи комунальної власності);

координати поворотних точок земельної ділянки;

лінійні проміри між поворотними точками меж земельної ділянки;

кадастровий номер земельної ділянки;

кадастрові номери суміжних земельних ділянок (за наявності);

межі земельних угідь;

межі частин земельних ділянок, на які поширюється дія обмежень у використанні земельних ділянок, права суборенди, сервітуту;

контури об'єктів нерухомого майна, розташованих на земельній ділянці;

таблиці із зазначенням координат усіх поворотних точок меж земельної ділянки, переліку земельних угідь, їх площ, відомостей про цільове призначення земельної ділянки та розробника документації із землеустрою на земельну ділянку.

Список літератури

1. Харевська В.В. Теоретично-методичні засади щодо встановлення меж земельних ділянок на які розповсюджується право земельного сервітуту / В.В. Харевська, В.Д. Сидоренко, А.Ю. Паламар // Розвиток промисловості та суспільства: міжнар. наук.-техн. конф., 23–25 трав. 2018 р. : тези доп. – Кривий Ріг. – 2018. – С. 70-71
2. Земельний кодекс України №2768-III від 25 жовтня 2001 року [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
3. Цивільний кодекс України / Верховна Рада України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Кулинич П. Право земельного сервітуту: поняття, види та порядок реалізації / П. Кулинич // Юридичний журнал. – 2003. – № 10. – С. 64-68.
5. Про державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613– VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 8. – Ст. 61.
6. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 36. – Ст. 282.
7. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 № 161-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 46-47. – Ст. 280.
8. Закон України «Про Державний земельний кадастр» / Верховна Рада України. Поточна редакція від 04.06.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру» від 17 жовтня 2012 року № 1051 / Кабінет Міністрів України. Поточна редакція від 29.08.2017. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF>.
10. Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 року №376 «Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками» / Державний комітет України із земельних ресурсів. Поточна редакція від 23.08.2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10>.
11. Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000 ,1:2000 , 1:1000 , 1:500. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98>.
12. Бондарчук Н. Поняття й особливості земельного сервітуту за законодавством України / Н.В. Бондарчук // Порівняльно-аналітичне право. – 2017. – № 1. – С. 116-118.
13. Земельне право України : підручник / [Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.]; За ред. М.В. Шулги. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.
14. Непийвода Василь. Правове регулювання в галузі лісів: Доба утвердження підтриманого розвитку / Василь Непийвода. – К. : НДІ приватного права і підприємництва, 2004. – 339 с.
15. Finland. The Country of Forest / Finish Forestry Accotiation. – Helsinki : 1996. – 20 p.

Рукопис подано до редакції 05.04.2018

УДК 622.27

В.О. КОЛОСОВ, З.Р. МАЛАНЧУК, доктори техн.наук,
С.В. ПИСЬМЕННИЙ, канд.техн.наук, доц., К.М. КОВБИК, асистент
Криворізький національний університет

МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ГІРСЬКОГО МАСИВУ В ЛАБОРАТОРНИХ УМОВАХ НА СТАТИЧНИХ МОДЕЛЯХ

Мета. Метою даної роботи є встановлення закономірностей кількісного складу еквівалентного матеріалу при моделюванні фізичних процесів в лабораторних умовах на статичних моделях, які протікають в гірському масиві.

Методи дослідження. Для визначення якісного складу еквівалентного матеріалу існує багато методик, однак вони потребують удосконалення за рахунок визначення емпіричних формул, які дозволять значно скоротити час на підбір еквівалентного матеріалу. Слід враховувати, що геологічна характеристика порід Криворізького залізорудного басейну суттєво відрізняється на кожній шахті, тому шляхом статистичної обробки отриманих раніше необхідно їх систематизувати.

Наукова новизна. Встановлено, що на якісний склад еквівалентного матеріалу суттєво впливають кількісні показники суміші. Так зі збільшенням кількості парафіну з 1,6 до 2,4% межа міцності еквівалентного матеріалу збільшується з 400-600 до 1700-2400 кг/см². Вперше встановлені залежності необхідної кількості чавуну в еквівалентному матеріалі від межі міцності еквівалентного матеріалу та відсоткового співвідношення парафіну та коефіцієнту Пуассона від кількості чавуну в еквівалентному матеріалі та відсоткового співвідношення парафіну.

Практична значимість. Отримані емпіричні залежності кількісного складу еквівалентного матеріалу за допомогою яких встановлюються фізико-механічні властивості еквівалентного матеріалу дозволяють зменшити кількість дослідів, та час на його приготування.

Результати. В залежності від необхідних фізико-механічних властивостей еквівалентного матеріалу, згідно